

2970. 2000.
P R O P O S I T I O
SERENISSIMI PRINCIPIS
D O M I N I
D. FRANCISCI II.

DEI GRATIA, SACRI ROMANI
IMPERII, ET TRANSYLVA-
NIÆ PRINCIPIS

2000.
R A K O C Z I;
Partium Regni Hungariæ DOMINI,
& Siculorum COMITIS; Pro Liber-
tate Confœderatorum, Regni Hun-
gariæ Statuum & Ordinum, ut &
Munkácsiensis & Makoviczi-
ensis DUCIS, &c.

Ad

*Inclytos Trium Nationum Regni Tran-
sylvaniæ, & Partium Hungariæ, eidem annexarum, Uni-
versos Status & Ordines, in Generalibus eorundem Co-
mitiis, ad diem 28. Mensis Martii, Anni præsentis 1707.
ex Edicto Sæ Serenitatis Principalis, in Civitatem
Maros-Vasárhely, Indictis & Celebratis,
facta.*

Tekintetes Nemes Ország!

A Kinek tsak az el-múlt *Saculumban*-is ditsőséges Szabadságban frissen illatozó virágzását, ámbár a' kies szellő lengedezésének line alatt az *Austriai* Élvélének háborúja homorúan elherasztotta vala; annak mindazáltal lép Törvényes igaságban és rendben fundátatott 's ki-terjedett gyökerét, a' nagy Istennek jó gondviselő Kegyelme olly móddal takargatta, az honnan újjolag azon drága Szabadsági *Jus*nak bimbója ki-növen mind ki-csirázhasson, mind pedig idejében fel-jövő dél-Elnnek alkalmatosságával, annak előddi virágjának tellyességét, a' mint reménljük, végre mindnyájan szemlélhessük-is. Bizonyára valamikor e' Nemes Hazának ditsőül fel-épült eredetire vettyűik vígáló elménket, és annak az őltától fogva sok kétséges változásoknak sürű habjai közt hánykódó sorsát meg-tekinttük, méltán nagy hálá-adó Éivel tsudálhattya ki-ki a' Felséges Istennek a' Magyar Nemzetnek megmaradásáról, és annak Arany Szabadságának meg-óltalmazásáról el-rendelt Kegyelmeit; hogy a' midőn ama' páva tollakkal tündöklő, 's annak fényességével szomléd Tartományokat maga mirigyes uralkodására édesgető kegyetlen Saskefelyű, a' Királyi ditső Koronát maga vas körmei közzé ragadta; olly kegyelmen védelmezte mindazáltal annak leg-firosabb Tartományát e' Nemes Hazát, a' melly mint egy árva nyögő Gerlicze, az akkori ragadomány alól ki-verdödvén, az alkalmatos el-válással 's külön való szakadással nem tsak meg-menekednék a' kézen tartott prédától, hanem egyfzersmind az egész Magyar Nemzetnek fíemei előtt megmaradt 's őltalmaztatott régi Szabadságira nézve világos tükröl lévén, a' most nyomorítottatott és rabságban vitetett azon egy Vértől álló szomléd Magyar Ország Rendeinek-is mindenkor kélf védelmezéssel és fegyverének ör-állításával mind annyiszor hasznosan szolgálna, valamennyi szer tollai kéméletlenül többire ki-főltatván, éppen az őlve-őrlült maroknyi Szabadságnak őrzékeny helyére, mintegy a' begyire rohanni láttatnék az utolsó vezedelem.

Vallyon ki nem tudgya? hogy mindgyárt eleinten ama' siralmas Mohácsi eset után tsak az edgy alkalmatosságra vigyázó, és az Ország rendetlen dolgainak zürzavariban halálzni igyekező, 's az által a' Szabad Nemzetet maga töribe ejtő *Austriai Ferdinándnak*, miképpen állott légyen ellent, ama' Hazájának romlásán kefergő, és azért áthatatos Éivel utolsó próbákra ment jeles *Heros Zapollya* Királynak most-is e' Hazában tündöklő *virtussá*? a' Ki-is mind addig veződék ellenkező Társával a' Nemzettség drága Szabadságának Arany gyapja felett, míglen e' Tartománynak Korona gyanánt környül lévő hegyei közzé a' meg-maradásra azt bé-re-keztvén

fedve hordozzak.

Keferfésével olvasák a Magyar Ország Nemes Statuok, mely ra-
vala keferfészekkel himezte hámozta sok Törvénytelenfékekkel fel-rovott
tselekedetit. Fajláljak az el-ragadtartott Királyi Szabad Valahtáslaban lévő
ditsó Jussnak erős körmök közvé szorított marczonágását. Sirathatták a
meg-tonkítottartott *András Király Decretumának* és más minden el-ron-
gyollott Törvényeknek a Bécsi tömlöczökben való bé-rekelitetését! de
bizonyára nem kevesebb keferféséget nemző indultatyt mutatta, és an-
nyival inkább nyílváiban ki-fokaztatott, ezen Országhoz, a mennyivel
utóbb hajtván hálójában, annak minden régi Szabadságokkal meg-erősít-
tetett nyakát *szakasztani* kívánta. Nem légyenlette az igazán ítelhető
Kerektény Világ előtt ehez oly Jussát tartani, hogy a Töröktől fegyve-
rel nyert örökös Jöszágának állitani erőssen vitatta: meg-felejtekezé-
véláladatlan Éivel mind azon segitségekről, a melyeket a boldog emleke-
zetű Fejedelemmel első *Apafi Mihállyal* imált szövetség avaru lga' kerint,
nagy ravalléjan az Országot ki-tsala: Kinek tsak hamar annak utanna min-
den czikkezeit az övé költönözött segitségnek Éine alatt, adott hitnek
meg-fegésével, az emberi társaságnak meg-botránkozásával, a Lokot
Nemzetseges szövetségek és kötesék léntségének meg-rontásával fenek-
kel fel-fordítá; sőt annak felette újabb-újabb ki-gondolt *pratenfio*inak ta-
lál-mányval helytelen bizodalmának fundamentomit, az iffjabbik *Apafi
Mihály Jussának* törvénytelen *translatio*jával-is támogatni kívánta, a mi-
dön (: úgy-is amaz abbéli törvénytelenségével magát a Fejedelemfégre
érdemelenné tévén:) emez mindazonáltal ugyan azon töredékeny *Jus*
által magát érdemfésé tenni léntségnek tartotta.

ja alá

Incidit in casses praeda petita meos.

A' mi azért leg-elsőben-is a' *Politiai* állapotokat illeti; közben-veti itt magát az egyenes, sem jobbra, sem balra nem hajló Mértéket kezében hordozó

Járulván ehez az-is, hogy az el-múlt mostoha időknek sülyos volta miatt Fejedelmi jövedelmeink a *Fiscalitas*oknak és egyéb háznoknak elidegenítésével, annyira meg-tsököntenek, hogy mind azokból Fejedelmi Méltóságunknak meg-selelni, és Országunk ditsőséges tündöklő hírét tovább-is ki-terjesztetni tsak-nem lehetetlennek lártjuk. Mivel pedig azoknak *obalienatioját* és a Fejedelmi Széktől való el-*szakasztatását* a Nemes Ország Törvényei-istiltyák és nem engedik; méltó és *Lükfleges* dolgot tse-lekeznék a Tekintetes Nemes *Statusok* és Rendek, ha azokat Láitrom *kerint* való *specificatioban* vétetvén, ki-kereféseben olly módokat találnak, a mellyek mind a Fejedelmi jövedelmeknek el-múlthatatlan *reincorporatioját* *facilitálják*, mind pedig azoknak az igaság rendi *kerint legitimálható Possessorit* illendő *bonificatioval* *consolidálják*.

Mind ezek felett elő-adgya harmad rendben magát, ama Nemzet-séges ügyünk elő-mozdításának fő Istápjá, a *Militaris* állapotnak jó rendben való vétele. Meg-valljuk, örömmel tellyes indulattal ditselkedve szem-léltük, melly igaz *Martialis* Magyarai vének fel-buzdúlásával bizonyították a mostani Hadakozásnak elein meg-nyomorodott Hazájokhoz való *kereteket* és hűséget, a Fegyverben öltözött Ország lakosai: a kiknek ízeken léven az *Austriai* nyakokon fekütt igának keferülése, édes-annak el-törésére. De imé! a midőn a régi vitézkező Magyar *Virtus*-nak mint a Phoenixnek por hamvából való fel-elevenedését tellyes reménélleggel napoként inkább-inkább várának, nem lehet pironkodó pa-nal nélkül el-hagynunk, az olly természet *kerint* vitézfégre termett *ziv*-nek, s annak *likrájából* ki-lángozott frissfélegnek, a benn lévő mostani Ellenfélegnek kevés volta s attól való nem tartása miatt lött meg-állapo-dasát; hogy a midőn *kerentsés* Fegyverkezésüknek boldogulását, s an-nak egész tellyesfégre menendő óhajtott célját már óránként tapasztal-nunk kellene; nem tsak magokat puhaságra adván (: mintha már egész-*len* a mostani Hadakozásnak habjai között a Tsendség rév-parttyára Nemzetségestől ki-verdödtünk volna) a Táborozásnak gyakorlásától közönségesen ki-vonni igyekeznek; de annak felette *in individuo* is mind a Nemes Vármegyék és Száz Székek, a melly Söldos Vitézlő Rendet önként a Haza oltalmára Ellenfélegünk ellen adni ígérték, hol ímmel ám-mal állíttyák; hol a *vitéz*-*lök*teket ártalmas botránkozással *foveálják*; hol pedig fegyvertelenül és ruhátalanul, s úgy nem küllömben ollyakat, a kik vagy ifjú gyermeki vóltokra, avagy meg-öregedett állapottyokra nézve *inabulisek* (: tsak hogy az által a *hamot* ki-pótolhassák) ta-*lít*-ván elő, a Hadakozás természetinek sülyjáról könnyen gondolkodnak, és az által magok önnön jávára czélozó Haza ügyének elő-mozdításában nem kitsiny gatást téznek. Meg-kell vallanunk, nagy okot *szolgálatott*, azon régi Magyar *Martialis Virtus*nak le-*vetkezésére* az *Austriai* Háznak titkos *practicával* gyakorlott Kormányozása: a ki már sok *Saculumoktól* fogva irigylvén Nemzetünknek vitézkező Szabljája által ditsőségesen nyert, és egy Tégertől a máligig ki-terjesztett Hatanak birodalmát, fájna-lván *léles e* Világon meg-edgyezett *Stylussal* ki-prédikállott ama *lép Titulusát*, mellyel az egész Kerektyénfég *Antemuralejának* nevezetett, és egykersmind tartván és félvén, hogy továbbra-is a mit az Isten és a természet

termézet *zivében* bé-öltött, ha a meg-*lünés* nélkül való Hadakozás gyakorlásának harmattyával neveltetnék, az ő *vezedelemre* és *bolžu-ál-lására* is fel ne nevelkedgyék; nem tsak minden utakat módokat el-foga-tól, a midőn az Egyiptombéli istentelen tanács *kerint*, a jobbagysá-gnak és örökös adózásnak igája alá *lök*tará; hanem a főbb Haza *fiat*-is a Hadi Tifzsegektől hol meg-*fo*ltván, hol azon hivatalra bé nem *vén*-én, az otthon való ülésre, és Hazi *Oeconomiai*béli gazdálkodásban való heverés-re erőszakos alkalmatosságot nyújt. Mivel pedig Istenünknek nagy Ke-gyelme *ziv*einkeket, karjainkat és *zab*lyánkat azon rabság alól ki-*zab*adi-ta; avagy tsak a közönséges háborúnak és *vezedelemnek* (: a melly *ugyá* köz meg-edgyezett erőt és tehetséget kíván) fenn forgó állapottya ki-nek-*lün*ek *zivét* és indulatit méltán fel-indíthattya arra, hogy nyughata-lanságinak, fardozásinak és vére hullásának olly fősvénylégét édes Ha-zájához ne mutassa, a melly által más felebaráttyának vérével kíván-nyon Magának és Maradékának Szabadságot és Tsendséget nyerni: Sőt inkább maga előtt viselvén ditső Eleinek vitézkezése által nyertt Ne-mesi *prerogativáját* és *Privilegiumit*, bizonyítsa-meg tulajdon jó maga vi-selésével-is, hogy nem tsak mind azok érdemlett bérül *áll*ottak reája; hanem maga Személyében-is azoknak újjolag való meg-nyerését méltán *pretendál*hattya. Fordíttjuk *Lükfleges*képpen innen *Proposition*kat a régi ditsőséges hírrel tündöklő Nemes Székely *Natio*ra; Kinek úgy-is jó emlékezeti az egész Világ *kezeletit* bé-töltvén, nem *Lükfleges*, hogy a Nemes Ország Rendei előtt Hadi *Virtus*ának ki-hirdetéséről bő be-zéddel *löl*junk; mint a kik magok is meg-vallhattyák annak vitézkező Fegy-vere által lött magok gyakori meg-oltalmaztatását, és ezen Országunk-nak mindenkori *ör-álló* oklopának lenni az Idegen Nemzet-is mind tud-ta, mind bánta. Bizonyára *lép* rendit lártjuk és tapasztaljuk ebben a Haza dolgainak, és nem-is irigyelheti senki ezen Nemes *Natio*nak abbéli közre ki-terjedt nagy *Privilegiumit* és Szabadságit, a mellyekkel olly nagy házonnak az Orzágra való ki-*áradásáért* eleitől fogva meg-tifzeltet-tek, és mind ekkoráig-is meg-bántódás nélkül élnek; de ámbár (: a mint feljebb említök) itt-is meg-*vetette* legyen minden mesterfiségit az *Austriai iniquitasnak* *mysteriuma*: a ki régtől fogva mindenkor fenn-állott Szabadságinak meg-*vezetegetésére* a Hadakozástól el-vonván, ezen Hadi *Virtusokra* termett Nemes *Natio* a *lök*atlan adózásnak jármával *fan*yar-gatta, és a rüt puhaságnak fertőjébe ta-*lít*tani a végre *zándékozta*; hogy ezen Országunknak Istápját lábáról le-vágván, azt tse-lekedhesse a Nemes Haza egész *Corpus*sával, a mint köz be-zéddben helyeslén *lök*ták mondani: *Arbore dejecta quivis ligna colligit*. Mivel pedig a mennyi-ben a Hadakozásnak el-múlthatatlanul való *Lükfleges* jó rend tartását Or-*szágunk* jávára valónak lenni lártjuk, ugyan annyiban annak jó módok által való fel-állítását ki-munkálódunk és *fi*ettetnünk a Nemzetséges ügynek elő-mozdítása kívánnya; arra vessék egész elméjüket a Nemes *Statusok* és Rendek, melly *kerint* mind a Nemes Vármegyék a fenn-ál-lítandó Söldos Katonák, és Kapu *zám* *kerint* való Hajduk állapottyában; mind a Betsületes Száz *Natio* a töle efendő Drabantok iránt; mind pe-dig kiváltképpen a Nemes Székely *Natio* a maga *insurreccioja* végett, olly módról és rendről tanátskozzanak, *discurrál*janak és végezzenek, hogy mind

mind most az Ellenfég ellen téjendő *operatio*ra elégségesek, mind az Or-
szág jövődö őltalmazására-is mindenkor kézek és alkalmatósak legye-
nek: 's úgy nem külömben azoknak ruházattyokról, fegyverekről és *su-
stentatio*jokról olly állandóképpen *provide*ljanak; hogy az által sem a' Ha-
dakozásnak folyamattya rövidséget ne szenvedgyen, sem pedig az Or-
szág egész Lakosinak ekkoráig *Éivünk* fájdalmára gyakoroltatott zaklattatá-
si továbbra ne nevedgyenek: és el-utóljára, *Éivünk* szakadva óhajtott és
vártt Nemzetséges boldogulásunkat, mind mi el-érjük, mind pedig an-
nak bizonyos vóltát *Posteritas*inkkal-is tapasztaltathassuk. A' melly bölts,
hasznos és elő-meneteles tanátskozásokra, hogy az igaz ügynek Ura lste-
ne a' Nemes Országnek maga áldását és segedelmét nyújtsa, midön igaz
Atyai *Éivel* kívánnjuk, egyzersmind a' Nemes *Status*oknak, és Orzá-
gunk minden Rendeinek, Fejedelmi Kegyelmeffégünknek és
Szeretetünknek *propensio*ját
ajánljuk!

